

Sygn. akt **III Ca 1857/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 2 lutego 2016 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej w K.

przeciwko P. K. (K.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 15 lipca 2015 roku, sygn. akt I C 639/15

oddala apelację.

SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Ca 1857/15

UZASADNIENIE

Powód Kancelaria (...) S.A. w K. domagał się od pozwanego P. K. kwoty 1.063,89 złotych z odsetkami ustawowymi do 21 marca 2014 roku i kosztami postępowania. W uzasadnieniu podał, że pozwany zawarł z (...) sp. z o.o. w W. umowę pożyczki na kwotę 650 zł za pośrednictwem platformy internetowej. Uzgodniony przez strony koszt pożyczki, który pozwany zobowiązał się ponieść wynosił 1.063,89 złotych. Obowiązku tego pozwany nie zrealizował, zaś powód nabył tę wierzytelność na podstawie umowy cesji zawartej z pożyczkodawcą.

Pozwany nie wdał się w spór i nie zajął stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym Sąd Rejonowy oddalił powództwo.

Wyrok ten zapadł po ustaleniu, że pozwany zawarł z (...) sp. z o.o. w W. ramową umowę pożyczki, na podstawie której pożyczkodawca zobowiązał się do udzielenia pożyczkobiorcy pożyczek gotówkowych. Pożyczkodawca przelał na rzecz pozwanego 650 złotych. Sąd Rejonowy ustalił też, że w dniu 31 października 2014 roku, powód zawarł z (...) sp. z o.o. w W. umowę cesji wierzytelności, na podstawie której nabył przysługujące cedentowi wierzytelności określone w załączniku numer 1 do umowy.

Uwzględniając, że pozwany nie zajął stanowiska w sprawie Sąd Rejonowy uznał za zasadne wydanie wyroku zaocznego w trybie art. 339§1 k.p.c. Wskazał, że przewidziane w art. 339§2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda

dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Wobec tego, że działanie art. 339§2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenie strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania.

Dalej Sąd Rejonowy wyjaśnił, że przeprowadził postępowanie dowodowe z uwagi na występowanie uzasadnionych wątpliwości co do twierdzeń pozwu. Opierając się na jego wynikach uznał, że powód nie wykazał, aby przysługiwało mu względem pozwanego wymagalne roszczenie z tytułu pożyczki udzielonej przez (...) sp. z o.o. w W.. Według Sądu Rejonowego powód przedłożył umowę cesji z zawartą z innym podmiotem, a to (...) sp. z o.o. w W., nadto przelewane wierzytelności sprecyzowane zostały w załączniku, który był niepodpisany i całkowicie nieczytelny. Nie dowodziło to skutecznego nabycia wierzytelności. Sąd Rejonowy wskazał też, że nie sposób wywieść co składało się na dochodzoną pozewem należność, nie wiadomo, kiedy zawarta została umowa pożyczki, na jaką kwotę i kiedy przypadał termin spłaty. Sąd Rejonowy ocenił, że powód stosownie do wymogów art. 6 k.c. i 232 k.p.c., nie przedłożył żadnych innych dowodów celem wykazania nabycia wierzytelności.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając orzeczenie w całości zarzucając naruszenie:

- art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód nie przedstawił dowodów na potwierdzenie zasadności roszczenia,
- art. 339§2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że twierdzenia powoda budzą uzasadnione wątpliwości.

Formułując te zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa rozstrzygana była w postępowaniu uproszczonym. Konsekwencją tego była możliwość zastosowania regulacji art. 505¹³§2 zgodnie z którą, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wobec tego podkreślenia wymaga, że w każdej sprawie cywilnej podstawowe znaczenie ma określenie podstawy faktycznej żądania, które musi nastąpić w taki sposób, aby umożliwić przeciwnikowi procesowemu odniesienie się do żądania pozwu, zaś sądowi jej ocenę w świetle przepisów prawa materialnego.

Jest to o tyle istotne, że określenie podstawy faktycznej żądania ma wpływ na zakres związania sądu, który zgodnie z art. 321§1 k.p.c. nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontradyktoryjności oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony. Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód, więcej niż żądał powód, ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem, bądź do samego żądania, bądź do jego podstawy faktycznej. W art. 321§1 k.p.c. jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187§1 k.p.c., a w myśl tego unormowania obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2010 r. I CSK 476/09 oraz z 25 czerwca 2015 roku, V CSK 612/14, Legalis).

Zbyt ogólne przytoczenie podstaw żądania, uniemożliwiające materialnoprawną ocenę zasadności żądania, nawet gdy przeciwnik procesowy nie odnosi się do twierdzeń pozwu, stanowi o niewłaściwym umotywowaniu powództwa równoznacznym z jego nieudowodnieniem.

Obowiązek wskazania podstawy faktycznej żądania obciąża powoda, stosownie do treści art. 187§1 pkt 1 k.p.c. Sprecyzowanie żądań pozwu, to jest wskazanie dlaczego powód domaga się określonej kwoty, następuje w postępowaniu przed sądem I instancji, a zaniechanie tego obowiązku skutkuje zasadnym oddaleniem powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 lipca 2005 roku, II CK 778/04, Lex nr 189317, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 listopada 2010 roku, I ACa 632/10, LEX nr 1120164).

W tym aspekcie nie można było pominąć tego, że powód wskazał w pozwie, iż dochodzone od pozwanego roszczenie stanowi „uzgodniony i zaakceptowany przez strony całkowity koszt pożyczki”.

Określając w ten sposób podstawę faktyczną swojego żądania powód nie określił jednak co składa się na ów „koszt pożyczki” i jakie są podstawy jego naliczenia. Wskazane braki uniemożliwiały dokonanie merytorycznej oceny zasadności żądań powoda. Ocena taka polega bowiem na weryfikacji twierdzeń co do faktów powołanych przez powoda na uzasadnienie żądania. Nie jest natomiast dopuszczalne poszukiwanie przez sąd w materiale dowodowym sprawy podstawy faktycznej, na której możliwe byłoby uwzględnienie żądania zasądzenia dochodzonej pozwem kwoty.

W konsekwencji zasadnym było twierdzenie, że zaniechanie wskazania przez powoda jakie konkretnie należności składają się na „koszt pożyczki” stanowiący przedmiot żądania pozwu, świadczyło o niewykazaniu zasadności żądania zapłaty, co skutkowało musiało oddaleniem powództwa.

Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Marcin Rak